

از ماه کنعان تا عزیز مصر

بررسی تطبیقی داستان حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَام در

تورات و قرآن کریم

www.ketab.ir

نویسنده:

زینب تقی‌لو

سرشناسه	: تقیلو، زینب، ۱۳۵۷-
عنوان و نام پدیدآور	: از ماه کنعان تا عزیز مصر: بررسی تطبیقی داستان حضرت یوسف علیه السلام در تورات و قرآن کریم/ نویسنده زینب تقیلو.
مشخصات نشر	: قم: میراث ماندگار، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۶ ص.
شابک	: ۱۵۰۰۰۰۰ ریال ۷-۵۸۸-۳۱۴-۶۰۰-۹۷۸:
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۱۶۴ - ۱۶۶؛ همچنین: به صورت زیرنویس.
عنوان دیگر	: بررسی تطبیقی داستان حضرت یوسف علیه السلام در تورات و قرآن کریم.
رده بندی کنگره	: ۳۵/BP۱۰۲
رده بندی دیویی	: ۱۸/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۷۷۳۴۷۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

انتشارات میراث ماندگار

■ نام کتاب: از ماه کنعان تا عزیز مصر بررسی تطبیقی داستان حضرت یوسف علیه السلام در تورات و قرآن کریم

☐ نویسنده: زینب تقیلو

☐ ناشر: میراث ماندگار

☐ نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

☐ تیراژ: ۱۰۰ نسخه

☐ چاپخانه: وفا

☐ قیمت: ۱۵۰۰۰۰ تومان

☐ شابک: ۷-۵۸۸-۳۱۴-۶۰۰-۹۷۸

مرکز پخش:

قم، خیابان معلم، ساختمان ناشران، طبقه ۳، واحد ۳۱۸

تلفن: ۰۲۵۳۷۸۴۲۳۹۸

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات	۱۷
۱. معرفی تورات	۱۸
۲. روش بیان قصص در قرآن	۱۹
یکم: ایجاز و تفصیل	۱۹
دوم: حسن الفاظ و عبارات	۲۰
سوم: تکرار	۲۰
چهارم: پی نوشت	۲۰
۳. اهداف بیان قصص تورات	۲۱
یکم: تثبیت قلب پیامبر اکرم علیه السلام و رسالت او	۲۱
دوم: عبرت	۲۱
چهارم: غفلت زدایی	۲۲
پنجم: بیان اصول دعوت پیامبران	۲۲
ششم: تفکر	۲۲
هفتم: هدایت و رحمت برای مؤمنین	۲۳
هشتم: اسوه سازی برای هدف های تربیتی	۲۳
نهم: بیان سنت های الهی و فلسفه تاریخ	۲۳
دهم: وحدت دین	۲۴
یازدهم: روش های زندگی	۲۴
دوازدهم: روش های تبلیغ و استدلال	۲۴

- سیزدهم: استنباط احکام فقهی ۲۴
- فصل دوم: حضرت یوسف علیه السلام در کنعان ۲۶
- گفتار اول: خواب حضرت یوسف علیه السلام ۲۷
۱. در تورات ۲۷
۲. در قرآن کریم ۲۸
- یکم: محتوای خواب ۲۸
- دوم: توصیه حضرت یعقوب علیه السلام به حضرت یوسف علیه السلام ۲۹
۳. مقایسه ۳۳
- گفتار دوم: حسادت برادران ۳۴
۱. در تورات ۳۴
۲. در قرآن کریم ۳۴
۳. مقایسه ۳۶
- گفتار سوم: توطئه برادران ۳۶
۱. در تورات ۳۷
- یکم: پیشنهاد قتل یا تبعید ۳۷
- دوم: تصمیم برادران بر چاه انداختن یوسف علیه السلام ۳۷
۲. در قرآن کریم ۳۸
- یکم: پیشنهاد قتل یا تبعید حضرت یوسف علیه السلام ۳۸
- دوم: ترس از طعمه گرگ واقع شدن یوسف علیه السلام یا حزن و اندوه در فراق او عامل مخالفت ۴۰
- سوم: تصمیم برادران بر انداختن یوسف علیه السلام در چاه ۴۲
۳. مقایسه ۴۷

گفتار چهارم: فروش یوسف علیه السلام به کاروانیان.....	۴۸
۱. در تورات.....	۴۸
۲. در قرآن کریم.....	۴۹
۳. مقایسه.....	۵۲
نتیجه.....	۵۲
فصل سوم: حضرت یوسف علیه السلام در قصر عزیز مصر.....	۵۳
گفتار اول: فروش حضرت یوسف علیه السلام به عزیز مصر.....	۵۴
۱. در تورات.....	۵۴
۲. در قرآن کریم.....	۵۴
۳. مقایسه.....	۵۶
گفتار دوم: برخورداری یوسف علیه السلام از حکم و علم.....	۵۷
۱. در تورات.....	۵۷
۲. در قرآن کریم.....	۵۷
۳. مقایسه.....	۵۸
گفتار سوم: طلب مراوده همسر عزیز مصر با حضرت یوسف علیه السلام و امتناع ایشان.....	۵۸
۱. در تورات.....	۵۸
۲. در قرآن کریم.....	۵۹
۳. مقایسه.....	۶۶
گفتار چهارم: فرار حضرت یوسف علیه السلام از چنگ همسر عزیز مصر.....	۶۷
۱. در تورات.....	۶۷
۲. در قرآن کریم.....	۶۷
۳. مقایسه.....	۷۰

گفتار پنجم: سرزنش زنان مصر نسبت به همسر عزیز مصر.....	۷۱
۱. در تورات.....	۷۱
۲. در قرآن کریم.....	۷۱
۳. مقایسه.....	۷۵
گفتار ششم: ترجیح زندانی شدن حضرت یوسف علیه السلام بر قبول خواسته های نامشروع.....	۷۵
۱. در تورات.....	۷۵
۲. در قرآن کریم.....	۷۵
۳. مقایسه.....	۷۷
نتیجه.....	۷۷
فصل چهارم: حضرت یوسف علیه السلام در زندان.....	۷۸
گفتار اول: تصمیم به زندانی کردن حضرت یوسف علیه السلام	۷۹
۱. در تورات.....	۷۹
۲. در قرآن کریم.....	۷۹
۳. مقایسه.....	۸۱
گفتار دوم: همراهان حضرت یوسف علیه السلام در زندان.....	۸۲
۱. در تورات.....	۸۲
یکم: خواب زندانیان.....	۸۲
دوم: تعبیر خواب زندانیان توسط حضرت یوسف علیه السلام	۸۲
سوم: اتفاقات پس از تعبیر خواب.....	۸۳
۲. در قرآن کریم.....	۸۳
یکم: خواب دیدن زندانیان.....	۸۳
دوم: نشانه های صدق حضرت یوسف علیه السلام قبل از تعبیر خواب.....	۸۶

۸۷.....	سوم: دعوت حضرت یوسف علیه السلام به توحید پیش از تعبیر خواب
۹۰.....	چهارم: تعبیر خواب و اتفاقات پس از آن
۹۲.....	۳. مقایسه
۹۴.....	گفتار سوم: خواب پادشاه و تعبیر آن
۹۴.....	۱. در تورات
۹۴.....	یکم: خواب پادشاه
۹۴.....	دوم: ناتوانی معبران از تعبیر خواب پادشاه
۹۵.....	سوم: تعبیر خواب پادشاه توسط یوسف علیه السلام
۹۶.....	۲. در قرآن کریم
۹۶.....	یکم: خواب پادشاه
۹۹.....	دوم: ناتوانی معبران از تعبیر خواب پادشاه
۱۰۰.....	سوم: تعبیر خواب پادشاه توسط حضرت یوسف علیه السلام
۱۰۲.....	چهارم: درخواست اعاده حیثیت
۱۰۶.....	۳. مقایسه
۱۰۷.....	نتیجه
۱۰۸.....	فصل پنجم: حضرت یوسف علیه السلام در قصر پادشاهی
۱۰۹.....	گفتار اول: رسیدن حضرت یوسف علیه السلام به وزارت
۱۰۹.....	۱. در تورات
۱۰۹.....	یکم: اعطای وزارت به یوسف علیه السلام از طرف پادشاه
۱۰۹.....	دوم: ازدواج حضرت یوسف علیه السلام
۱۱۰.....	سوم: تعبیر شدن خواب و شروع بارندگی
۱۱۰.....	چهارم: فرزندان یوسف علیه السلام

۲. در قرآن کریم ۱۱۰
- یکم: آزادی حضرت یوسف علیه السلام توسط پادشاه ۱۱۰
- دوم: درخواست وزارت از طرف حضرت یوسف علیه السلام ۱۱۱
- سوم: وزارت حضرت یوسف علیه السلام، نتیجه بندگی وی ۱۱۳
- چهارم: پاداش اخروی برای حضرت یوسف علیه السلام و بندگان صالح ۱۱۴
- مقایسه ۱۱۴
- گفتار دوم: آمدن برادران حضرت یوسف علیه السلام به مصر و بازگشت آنان به کنعان .. ۱۱۴
۱. در تورات ۱۱۴
- یکم: آمدن برادران به مصر ۱۱۴
- دوم: درخواست حضرت یوسف علیه السلام از برادران ۱۱۵
- سوم: قراردادن بهای دریافتی در میان اثاث برادران ۱۱۶
- چهارم: گزارش سفر برادران به حضرت یعقوب علیه السلام ۱۱۶
- پنجم: درخواست حضرت یعقوب علیه السلام از برادران ۱۱۷
۲. در قرآن کریم ۱۱۸
- یکم: آمدن برادران به مصر ۱۱۸
- دوم: درخواست حضرت یوسف علیه السلام از برادران ۱۱۸
- سوم: وعده برادران ۱۱۹
- چهارم: قراردادن بهای دریافتی در میان اثاث برادران ۱۲۰
- پنجم: گزارش سفر برادران به حضرت یعقوب علیه السلام ۱۲۰
- ششم: درخواست حضرت یعقوب علیه السلام از برادران ۱۲۳
- مقایسه ۱۲۵
- گفتار سوم: برگشت برادران به مصر همراه بنیامین ۱۲۷
۱. در تورات ۱۲۷

یکم: آشنایی بنیامین با برادر	۱۲۷
دوم: تظاهر به سرقت کیل	۱۲۸
سوم: برائت جویی برادران	۱۲۸
چهارم: کیفر اثبات سرقت	۱۲۹
۲. در قرآن کریم	۱۳۰
یکم: آشنایی بنیامین با برادر	۱۳۰
دوم: تظاهر به سرقت کیل توسط بنیامین	۱۳۲
سوم: برائت جویی برادران از سرقت	۱۳۴
چهارم: کیفر اثبات سرقت	۱۳۴
پنجم: اثبات سرقت توسط بنیامین	۱۳۴
ششم: نسبت دادن سرقت به حضرت یوسف علیه السلام از سوی برادران	۱۳۶
هفتم: درخواست برادران از حضرت یوسف علیه السلام	۱۳۷
هشتم: عدم پذیرش درخواست برادران از سوی یوسف علیه السلام	۱۳۷
نهم: گفتگوی برادران	۱۳۸
مقایسه	۱۴۰
گفتار چهارم: بی‌تابی حضرت یعقوب علیه السلام در فراق یوسف علیه السلام	۱۴۲
۱. در تورات	۱۴۲
۲. در قرآن کریم	۱۴۲
یکم: ساختگی تلقی شدن داستان ارائه شده برادران از سوی پدر	۱۴۲
دوم: حضرت یعقوب علیه السلام نسبت به یوسف علیه السلام	۱۴۳
سوم: نگرانی برادران از وضعیت پدر	۱۴۳
چهارم: شکایت حضرت یعقوب علیه السلام از فراق یوسف علیه السلام به بارگاه الهی	۱۴۴
پنجم: تأکید حضرت یعقوب علیه السلام بر جستجو از یوسف علیه السلام و برادرش	۱۴۵

مقایسه	۱۴۷
گفتار پنجم: برخورد یوسف علیه السلام با برادران	۱۴۷
۱. در تورات	۱۴۷
یکم: معرفی کردن خود به برادران	۱۴۷
دوم: یادآوری جریان یوسف علیه السلام و چاه از سوی خودش	۱۴۸
سوم: رساندن خبر زنده بودن یوسف علیه السلام به پدر	۱۴۹
۲. در قرآن کریم	۱۴۹
یکم: عجز و لابه برادران در برابر یوسف علیه السلام	۱۴۹
دوم: یادآوری جریان یوسف علیه السلام و چاه از سوی عزیز مصر	۱۵۰
سوم: سخنان برادران به یوسف علیه السلام	۱۵۱
چهارم: بخشیده شدن برادران	۱۵۲
مقایسه	۱۵۳
گفتار ششم: لباس یوسف علیه السلام و شفایافتن پدر	۱۵۴
۱. در تورات	۱۵۴
۲. در قرآن کریم	۱۵۴
یکم: سفارش حضرت یوسف علیه السلام مبنی بر بردن لباس وی برای شفای حضرت یعقوب علیه السلام	۱۵۴
دوم: استشمام بوی یوسف علیه السلام توسط حضرت یعقوب علیه السلام	۱۵۶
سوم: شفایافتن حضرت یعقوب علیه السلام	۱۵۶
مقایسه	۱۵۶
گفتار هفتم: استغفار حضرت یعقوب علیه السلام برای برادران	۱۵۶
۱. در تورات	۱۵۶
۲. در قرآن کریم	۱۵۷

۱۵۷.....	یکم: درخواست استغفار از سوی برادران
۱۵۷.....	دوم: وعده استغفار حضرت یعقوب علیه السلام برای برادران
۱۵۸.....	مقایسه
۱۵۸.....	گفتار هشتم: حضور یافتن خویشاوندان حضرت یوسف علیه السلام در محضر ایشان
۱۵۸.....	۱. در تورات
۱۵۹.....	۲. در قرآن کریم
۱۵۹.....	یکم: وارد شدن خویشاوندان حضرت یوسف علیه السلام
۱۵۹.....	دوم: سجده در برابر حضرت یوسف علیه السلام
۱۶۲.....	سوم: مناجات حضرت یوسف علیه السلام
۱۶۴.....	مقایسه
۱۶۵.....	فهرست منابع

مقدمه

خدای سبحان پیامبران صلی الله علیه و آله را همواره اسوه و الگو بیان کرده، مردم را به الگوگیری از آنان سفارش می‌کند. یکی از آنان حضرت یوسف علیه السلام است که زندگی وی در کتاب‌های تورات و قرآن کریم بیان شده است. از سوی دیگر، مشابهت‌هایی میان داستان زندگی حضرت یوسف علیه السلام در تورات و قرآن کریم وجود دارد. از این رو، شاید بتوان گفت داستان حضرت یوسف علیه السلام با توجه به قرآن و تورات مقایسه و بررسی شود، تا روشن شود که چقدر این مطالب تورات با قرآن یکسان بوده و چه تفاوت‌هایی میان آنها وجود دارد. همچنان که در متن به تفصیل روشن خواهد شد عمدتاً اصل جریان میان قرآن کریم و تورات مشترک است؛ لکن در جزئیات میان آنها تفاوت‌های فراوانی وجود دارد. در نتیجه از سویی اخذنشدن قرآن از تورات آشکار می‌شود و از سوی دیگر، با توجه به ادله و وجوه قطعی اعجاز قرآن، حقانیت قرآن کریم و تحریف تورات کنونی ثابت می‌گردد.

از جهت پیشینه عام تحقیق، داستان حضرت یوسف علیه السلام در کتب تفسیری شیعه و سنی ذکر شده است از جمله مجمع البیان، تفسیر کبیر و... و همچنین کتبی به زبان عربی هر کدام حضرت یوسف علیه السلام را در قرآن و تورات مقایسه کردند؛ از جمله کتاب یوسف علیه السلام بین القرآن الکریم و العهد القدیم نوشته آقای ابتهال جاسم محمد که در سال ۱۴۳۸ در سوریه چاپ شده است. در این کتاب به بررسی تاریخی نسب حضرت یوسف علیه السلام اشاره شده است و از بقیه پیامبران دیگر علیهم السلام هم به همین مناسبت یاد شده است.

از لحاظ پیشینه خاص تحقیق، با جستجویی که انجام شد روشن شد که اثری پیرامون موضوع به طور مستقل و با نگاه تفسیری یافت نشد. تنها مقاله‌ای با عنوان «بررسی تطبیقی قصه حضرت یوسف علیه السلام در قرآن کریم و تورات» در مجله معرفت ادیان، سال سوم، شماره دوم، بهار ۱۳۹۱ منتشر شده است. تفاوت نوشته حاضر با مقاله یاد شده از چند جهت است:

الف) گرچه در مقاله یاد شده مطالب تفسیری نسبتاً زیادی وجود دارد؛ لکن رویکرد نوشته حاضر کاملاً تفسیری بوده و با عنایت به قواعد و روش تفسیری است. از این رو، مطالب تفسیری فراوانی با رویکرد تفسیری در این مقاله ذکر می‌شود.

ب) مطالب مربوط به تورات و قرآن کریم نخست کاملاً مستقل ذکر می‌شود و سپس در بخش مقایسه، به اشتراکات و تفاوت‌ها به طور دقیق و جزئی پرداخته می‌شود. از این رو، در بخش مقایسه، از جهت کمیت و کیفیت مقایسه‌ها، مقایسه‌های نوشته حاضر به مراتب بیشتر از مقایسه‌های مقاله یاد شده است.

این نوشته از یک فصل مقدماتی (کلیات و سه فصل و یک خاتمه تشکیل شده است. در فصل اول به معرفی تورات، روش بیان قصص قرآن و اهداف بیان قصص قرآن پرداخته شده است. در فصل دوم، داستان حضرت یوسف علیه السلام در کنعان به صورت تطبیقی بررسی شده و موضوعاتی از قبیل خواب حضرت یوسف علیه السلام حسادت برادران و... به طور تطبیقی مقایسه می‌شود. در فصل سوم، داستان حضرت یوسف علیه السلام در قصر عزیز مصر به صورت تطبیقی بررسی شده و موضوعاتی از قبیل فروش حضرت یوسف علیه السلام به عزیز مصر، برخورداری حضرت یوسف علیه السلام از حکم و علم و... به طور تطبیقی مقایسه می‌شود. در فصل چهارم، داستان حضرت یوسف علیه السلام در زندان به صورت تطبیقی بررسی شده و موضوعاتی از قبیل تصمیم به زندانی کردن حضرت یوسف علیه السلام، همراهان حضرت یوسف علیه السلام در زندان و... به طور تطبیقی مقایسه می‌شود. در فصل پنجم، داستان حضرت یوسف علیه السلام در قصر پادشاهی به صورت تطبیقی بررسی شده و موضوعاتی از قبیل رسیدن حضرت یوسف علیه السلام به وزارت، آمدن برادران حضرت یوسف علیه السلام به مصر و بازگشت آنان به کنعان

و... به طور تطبیقی مقایسه می‌شود.

در پایان صمیمانه از همه کسانی که در نگارش و انتشار این اثر همکاری داشتند، به‌ویژه استاد ارجمند حجت الاسلام والمسلمین آقای حسن صادقی «زید عزه» که صبورانه، با فروتنی و حسن خلق حقیر را در نگارش پایان‌نامه و سپس تدوین کتاب یاری کردند، کمال سپاسگزاری را دارم. باشد که به مدد الهی، همه این بزرگواران به توفیقات روزافزون و بالاترین مراتب رشد و کمال نائل گردند.

این تحفه را با امید به دریای شفاعت، به یوسف فاطمه علیها السلام حضرت بقیه الله الاعظم (روحی و ارواح العالمین لتراب مقدمه الفداء) اهدا می‌کنم؛ عزیزی که همه قرن‌ها انتظارش را می‌کشند و خودش نیز منتظر فرج است؛ تا گوهر انسان‌ها از زندان خودخواهی و منیت و فساد رهایی دهد و جهان را با عطر دل‌انگیز و معطر وجودش صفا دهد. با تمام وجود می‌گوییم:

﴿يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَآءَ الضُّرِّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُّزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَ تَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ﴾

از خدای منان می‌خواهیم توفیق دهد؛ مسلمان زانگی کنیم و مسلمان بمیریم و به صالحان به‌ویژه اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام ملحق شده و با اهل محشر شویم و دعای ما همان دعای حضرت یوسف علیه السلام است:

﴿تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ﴾